

به نام آن که جان را فکرت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی: کودکان و نوزادان
طرح دوره نظری *Course plan*

عنوان درس: بیماری های کودکان	شماره درس: ۵۱۵۳۱۷
نوع و تعداد واحد: نظری، ۲ واحد	دروس پیش نیاز یا همزمان: ندارد
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): ترم ۵، کارشناسی مامایی	نیمسال تحصیلی: اول/ ۱۴۰۴-۱۴۰۵
زمان کلاس: سه شنبه ها ساعت ۱۴-۱۶	مکان کلاس: کلاس شماره ۳
مسئول درس: خانم دکتر عسگری	شماره تماس: ۳۷۹۲۷۵۷۶
مکان و زمان حضور در دفتر کار: دانشکده پرستار و مامایی- طبقه ۲- اتاق ۱۵۸- روزهای شنبه ساعت ۱۶-۱۴	
اساتید درس: خانم دکتر عسگری- خانم دکتر شریفی- خانم جونبخش	Email : askari.nur60@yahoo.com

شرح درس:

با توجه به اهمیت رشد و تکامل طبیعی کودکان لازم است کلیه افراد گروه بهداشتی و دانشجویان با مسائل بهداشتی و بیماریهای آنان آشنا باشند تا با شناخت موارد غیر طبیعی درجهت پیشگیری و درمان بتوانند اقدامات موثری را ارائه دهند.

اهداف کلی درس:

- ۱- شناخت حالات کودک در هنگام سلامت و تشخیص نیازها و تصمیم مناسب از انتخاب اولویت ها در اجرای آنها
- ۲- مهارت آموزش به مادر و خانواده در مورد تغذیه کودک و همچنین در موارد بیماری های کودک
- ۳- رعایت اصول بهداشتی و موارد پیشگیری در مورد سلامت کودک و آموزش آن به مادر و خانواده
- ۴- کسب علاقه و حساسیت لازم نسبت به برقراری ارتباط موثر، حمایت عاطفی از کودکان مبتلا به بیماری های مختلف و خانواده آنها
- ۵- رعایت اصول حرفه ای در ارائه مراقبت به کودکان بیمار و خانواده آنها بر اساس اصول عملکرد مبتنی بر شواهد

اهداف اختصاصی:

در پایان این درس انتظار می رود فراگیران قادر باشند:

- ۱- نحوه گرفتن شرح حال از کودک و نوزاد را توضیح دهند.
- ۲- روش های انجام معاینات بالینی در کودکان با سنین مختلف را بیان کنند.
- ۳- علائم بالینی، سیر بیماری، نحوه درمان و مراقبت از کودکان مبتلا به گاسترو آنتریت حاد و مزمن را شرح دهند.
- ۴- فیزیوپاتولوژی بیماری سلیاک، سیر بیماری، نحوه تشخیص، درمان و مراقبت از کودکان مبتلا به این بیماری را شرح دهند.
- ۵- فیزیوپاتولوژی بیماری فیبروز کیستیک پانکراس، سیر بیماری، نحوه تشخیص، درمان و مراقبت از این بیماری را شرح دهند.

- ۶- علائم مربوط به نارسائی کبدی، علل موثر بر آن نحوه درمان و مراقبت از این بیماری را شرح دهند.
- ۷- علائم بالینی مربوط به کلتاز، علل ایجاد کننده کلتاز نحوه درمان و مراقبت از کودکان و نوزادان دچار کلتاز را شرح دهند.
- ۸- سیروز کبدی را تعریف کنند.
- ۹- علائم بالینی، علل سیروز و نحوه درمان و مراقبت از کودکان مبتلا به سیروز را شرح دهند.
- ۱۰- انواع آنمی را توضیح دهند.
- ۱۱- بیماری هموفیلی (فیزيوپاتولوژی، علائم بالینی، سیر بیماری، نحوه درمان و مراقبت از بیماران مبتلا به هموفیلی را شرح دهند.
- ۱۲- نحوه ترانسفوزیون و عوارض آن را شرح دهند.
- ۱۳- مسمومیت‌های شایع در کودکان را شرح دهند.
- ۱۴- علائم و نحوه درمان و مراقبت از کودکان دچار مسمومیت را شرح دهند.
- ۱۵- علائم بالینی مربوط به لوسمی علل ایجاد کننده و نحوه درمان و مراقبت از کودکان دچار لوسمی را شرح دهند.
- ۱۶- مکانیسم ایجاد ایمنی و آلرژی را شرح دهند.
- ۱۷- فیزيوپاتولوژی بیماری آسم، اگزمای اتوپیک و رینیت آلرژیک، نحوه درمان و مراقبت از کودکان مبتلا به این اختلالات را شرح دهند.
- ۱۸- فیزيوپاتولوژی بیماری تب روماتیسمی را شرح دهند.
- ۱۹- نحوه درمان و مراقبت از کودکان مبتلا به تب روماتیسمی را شرح دهند.
- ۲۰- نحوه پیشگیری از تب روماتیسمی را توضیح دهند.
- ۲۱- فیزيوپاتولوژی آرتریت روماتوئید و نحوه درمان و مراقبت از کودکان مبتلا به این اختلال را شرح دهند.
- ۲۲- علائم مربوط به بیماریهای مادرزادی قلب را توضیح دهند.
- ۲۳- نحوه درمان و مراقبت از کودکان مبتلا به CHD را شرح دهند.
- ۲۴- علائم مربوط به نارسائی قلب در نوزادان و کودکان، نحوه درمان و مراقبت‌های پرستاری مربوط به این اختلال را توضیح دهند.
- ۲۵- فیزيوپاتولوژی بیماریهای مننژیت و آنسفالیت، عوامل آن، سیر بیماری، نحوه درمان، پیشگیری و مراقبت‌های پرستاری را شرح دهند.
- ۲۶- فیزيوپاتولوژی، عوامل ویرال، سیر بیماری، نحوه پیشگیری از هپاتیت را توضیح دهند.
- ۲۷- فیزيوپاتولوژی عفونتهای حاد تنفسی (اوتیت، سندرم کroup، فارنژیت، سرماخوردگی و پنومونی) را توضیح دهند.
- ۲۸- علائم بالینی، سیر نحوه درمان و پیشگیری از عفونتهای حاد تنفسی را شرح دهند.
- ۲۹- اختلالات رفتاری شایع در کودکان را شرح دهند.
- ۳۰- دیابت قندی، علائم آن سیر بیماری، نحوه درمان و مراقبت از کودکان مبتلا به این بیماری را شرح دهند.
- ۳۱- دیابت بی مزه، علائم آن سیر بیماری، نحوه درمان و مراقبت از کودکان مبتلا به این بیماری را شرح دهند.
- ۳۲- اختلالات تیروئید علائم آن سیر بیماری، نحوه درمان و مراقبت از کودکان مبتلا به این بیماری را شرح دهند.
- ۳۳- اختلالات پاراتیروئید علائم آن سیر بیماری، نحوه درمان و مراقبت از کودکان مبتلا به این بیماری را شرح دهند.
- ۳۴- متابولیسم مواد سه گانه را به طور مختصر شرح دهند.
- ۳۵- عوامل موثر در اختلال متابولیسم مواد سه گانه را بشناسند.
- ۳۶- متابولیسم ویتامین های محلول در آب و چربی، عوامل در اختلالات متابولیسم و نحوه درمان و پیشگیری و مراقبت‌های پرستاری مربوط را توضیح دهند.
- ۳۷- نحوه پیشگیری، درمان و مراقبت‌های پرستاری مربوط به عفونتهای شایع ناشی از عوامل باکتریایی استرپتوکوکی، استافیلوکوکی و پنوموکوکی، روش‌های درمانی، پیشگیری و پرستاری از کودکان مبتلا به این عفونت‌ها را شرح دهند.
- ۳۸- بیماری بروسلوز، نحوه پیشگیری درمان و مراقبت پرستاری از آن را شرح دهند.
- ۳۹- بیماری سل، روشهای آلودگی، پیشگیری، درمان و مراقبت از آن را شرح دهند.
- ۴۰- بیماری سرخک، عوامل موثر، سن شیوع، سیر بیماری، نحوه تشخیص، درمان و پیشگیری از این بیماری را شرح دهند.
- ۴۱- ژیارد یازیس، علائم، درمان و پیشگیری از این بیماری را شرح دهند.
- ۴۳- علائم عفونت های انگلی ناشی از اکسیور واسکاریس، درمان و پیشگیری از این بیماری را شرح دهند.

- ۴۳- عفونتهای قارچی شایع (کاندیدا یازیس) را توضیح دهند.
- ۴۴- نحوه درمان و پیشگیری از عفونتهای قارچی را توضیح دهند.
- ۴۵- علاقه و حساسیت لازم نسبت به حمایت عاطفی از کودکان مبتلا به بیماریهای مختلف و خانواده آنها را کسب نماید.
- ۴۶- دانشجویان اهمیت نقش خود را در بهبود کیفیت زندگی کودک و خانواده درک کنند.
- ۴۷- دانشجویان یک برنامه مراقبتی از کودکان بیمار و خانواده را بر اساس اصول مراقبت مبتنی بر شواهد تدوین کنند.
- ۴۸- دانشجویان درک عمیقتری از تجربیات عاطفی خانواده دارای کودک بیمار داشته باشند.
- ۴۹- دانشجویان توانایی برقراری ارتباط مؤثر با کودک و خانواده را در قالب ایفای نقش نمایش دهند.

روش تدریس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین):

۱. سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
۲. بحث در گروههای کوچک
۳. یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
۴. یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
۵. یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
۶. روش یادگیری مبتنی بر مورد (case based learning)
۷. کلاس درس وارونه
۸. نوشتار تاملی

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین):

- در جلسات حضوری/ آنلاین با رعایت نظم کلاسی به موقع حضور داشته باشد.
- حضور فعال در کلاسهای حضوری/ آنلاین (مشارکت در پرسش و پاسخها)
- انجام فعالیتهای یادگیری نظیر انجام تکلیف (حضوری/ آفلاین)، شرکت در آزمون و شرکت در بحثهای گروهی و پاسخدهی سوالات به منزله فعالیت کلاسی محسوب می شود.
- شرکت در آزمونهای مجازی، آزمونکهای کلاسی، میان ترم و پایان ترم الزامی است.
- پرسش و پاسخ ابتدای کلیه جلسات وجود دارد، و دانشجو موظف به مطالعه قبل از کلاس می باشد.
- نمره جداگانه ای جهت فعالیتهای کلاسی در نظر گرفته می شود.

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات حضوری، آفلاین و آنلاین):

- آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرائی (موجود در سایت دانشکده پرستاری، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آیین نامه پوشش حرفه ای) رعایت گردد.
- بر اساس مصوبه آئین نامه آموزشی نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس به شرح زیر است.
- الف) غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در آئین نامه آموزشی مربوطه در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی معتبر و تأیید شده و با تشخیص مدیر گروه مربوطه مجاز شناخته شود.
- ب) نحوه برخورد با غیبت غیر موجه دانشجو در کلاس درس در سقف کمتر از $\frac{4}{17}$ (چهار هفدهم) بشرح زیر می باشد:
- یک جلسه غیبت غیرموجه	قابل بخشش
- دو جلسه غیبت غیرموجه	کسر ۱ نمره

- سه جلسه غیبت غیرموجه کسر ۲ نمره
- چهار جلسه غیبت غیرموجه کسر ۴ نمره
- ج) در خصوص نحوه برخورد با تعطیلی کلاس (غیر مجاز) که به صورت گروهی انجام می شود به ازای هر جلسه استاد می تواند تا سقف ۲ نمره کسر نماید.
- بدیهی است غیبت بیش از حد مجاز (۴/۱۷) منجر به نمره صفر در درس خواهد بود و در صورت مجاز بودن غیبتها با ارائه مستندات و اخذ موافقت شورای آموزشی دانشکده، موجب حذف درس خواهد شد.

• سیاست های مسئول درس در مورد تاخیر و هرگونه تخطی از آیین نامه انضباطی دانشجو در کلاس

درس:

- دانشجویان موظف هستند در زمان مقرر در کلاس حضور یابند و در صورت تأخیر، منطبق با سیاست های انضباطی برخورد می شود.
- هرگونه رفتار نامناسب، صحبت های نامربوط، استفاده نادرست از وسایل الکترونیکی، یا ایجاد مزاحمت در کلاس ممنوع است.
- دانشجویان باید احترام متقابل با استاد و هم کلاسی ها را رعایت کنند.
- موارد تخطی از سیاست های انضباطی ممکن است منجر به تذکر کتبی، کاهش نمره، یا در موارد جدی تر، ارجاع به مراجع ذی ربط در دانشگاه شود.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	انجام تکالیف و فعالیت های یادگیری در زمان مقرر	۱
۲	مشارکت فعال در فعالیت های کلاسی و بحث های آموزشی	۱
۳	آزمون های کلاسی	۰
۴	فعالیت های فردی و گروهی، حل مسئله و مطالعه موردی	۱
۵	امتحان میان ترم	۷
۶	امتحان پایان ترم	۱۰
جمع		۲۰

منابع اصلی:

- ۱) پرستاری کودکان و ونگ (کودک بیمار) مترجم سونیا آرزومانیانس، مهناز سنجر، مهناز شوقی، ویراست یازدهم، چاپ پنجم، انتشارات جامعه نگر، تهران، ۱۴۰۲
- ۲) درسنامه کشوری پرستاری کودک بیمار تالیف گروه پرستاری کودکان دانشگاه های علوم پزشکی و آزاد کشور، انتشارات حیدری، سال ۱۴۰۰

3) Nelson, beherman. Textbook of Pediatrics. Sunders Co, 2023.

منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر:

- 1) Parnell Scholtz S, Martin Vicki A, Cornelius Frances H. Pediatric Nursing Test Success: An Unfolding Case Study Review. Springer, New York. 2015
- 2) Margor R DeSevo. Pediatric Nursing: Content Review PLUS Practice Questions. Philadelphia, 2015.

پایگاههای اینترنتی قابل استفاده برای درس

- 1) <https://publications.aap.org/pediatrics>
- 2) <http://YouTube.com>
- 3) <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
- 4) <https://www.uptodate.com/>
- 5) <https://www.medscape.com/>
- 6) <https://www.magiran.com/>
- 7) <https://www.sid.ir/>
- 8) www.iranmedex.com

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس

نیمسال تحصیلی: اول/ 1404-1405

عنوان درس: بیماری های کودکان

مکان کلاس: کلاس شماره ۳

ساعت کلاس: سه شنبه ها ساعت ۱۴-۱۶

ردیف	تاریخ	عنوان جلسه	نوع جلسه	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس/ فعالیت یادگیری	مدرس
۱	۱۴۰۵/۶/۳۱	معرفی درس + شرح حال و معاینه فیزیکی	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر عسگری
۲	۱۴۰۵/۷/۷	اختلالات خون (تالاسمی - هموفیلی)	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر عسگری
۳	۱۴۰۵/۷/۱۴	اختلالات دستگاه تنفس (سندرم های کroup، پنومونی)	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر عسگری
۴	۱۴۰۵/۷/۲۱	عفونت های شایع ویروسی، پروتوزوئری، انگلی و قارچی	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر عسگری
۵	۱۴۰۵/۷/۲۸	بیماری های عفونی شایع (استروپتوکوک، استافیلوکوک، پنوموکوک، بروسلاز، سل، سالمونلوز)	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر عسگری
۶	۱۴۰۵/۸/۵	اختلالات تیروئید (هیپوتیروئیدیسم مادرزادی)	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر عسگری
۷	۱۴۰۵/۸/۱۲	مسمومیت های شایع کودکان	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر عسگری

۸	۱۴۰۵/۸/۱۹	اختلالات دستگاه گوارش (گاستروآنتریت، سلیاک)	☐ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر اسحاقیان
۹	۱۴۰۵/۸/۲۶	اختلالات رفتاری کودکان	☐ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر همی
۱۰	۱۴۰۵/۹/۳	دستگاه قلب و عروق (بیماری‌های مادرزادی قلب)	☐ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر اسحاقیان
۱۱	۱۴۰۵/۹/۱۰	ادامه بیماری‌های قلب (نارسایی قلب)		پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر اسحاقیان
۱۲	۱۴۰۵/۹/۱۷	فیزیوپاتولوژی، سیر بیماری، نحوه پیشگیری از هپاتیت (با تأکید بر سیروز کبدی)		پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر همی
۱۳	۱۴۰۵/۹/۲۴	اختلالات خون (لوسمی - آنمی)		پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر همی
۱۴	۱۴۰۵/۱۰/۱	عفونتهای دستگاه عصبی (مننژیت، آنسفالیت)		پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر اسحاقیان
۱۵	۱۴۰۵/۱۰/۸	فیبروز کیستیک پانکراس		پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر همی
۱۶	۱۴۰۵/۱۰/۱۵	اختلال متابولیسم مواد سه گانه (قند- چربی- پروتئین)- مروری بر متابولیسم ویتامین‌های محلول در آب و چربی و اختلالات آنها		پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	خانم دکتر همی

سئوالات مطرح شده در کلاس درس					
خانم دکتر همتی	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس		اختلالات اندوکراین (دیابت قندی)	۱۴۰۵/۱۰/۲۲	۱۷

لینک کلاس مجازی: لینک اساتید:

لینک خانم دکتر اسحقیان:

[1- https://meet.mui.ac.ir/eshaghianchildren/](https://meet.mui.ac.ir/eshaghianchildren/)

لینک خانم دکتر همتی:

<https://meet.mui.ac.ir/drhemati/?proto=true>

لینک خانم دکتر عسگری:

<https://meet.mui.ac.ir/dr-asgari-pediatrics/>

تاریخ امتحان میان ترم: بر اساس تقویم آموزش
تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش